

DE SCHAKEL

GC TEN NOEY

TUSSEN MENSEN, GEMEENSCHAPPEN EN CULTUREN

PB-PP|B-6408
BELGIE(N)-BELGIQUE

Afgiftekantoor -
Brussel X

JAARGANG 50 - NR 1

JANUARI
FEBRUARI
2022

Nederhandstalig tweemaandlijfs
tijdschrift voor Sint-Joost-ken-Mede,
de Leopoldswijk en de Noordoostwijk
P3A9140

CANTINE
JOSÉE

 brusselse
gemeenschaps
centra

3 BINNENSHUIS
CANTINE JOSÉE

4-5 BINNENSHUIS
KINDERATELIERS
KINDERSPEELWEEKEN KROKUS- EN
PAASVAKANTIE

6-7 UIT DE TIJD
ONTSTAAN EN NAAMGEVING VAN HET
DORP SINT-JOOST-TEN-NODE, DEEL 2

8-9 STADSBEESTJES
HET ROODBORSTJE

10 OVER DE VLOER
ALESSANDRA ESPOSITO

11 DE BIB BELICHT
PARLANCI

12-13 AL WAT GROEIT
EEN SINT-JOOST WENS

14 ER OP UIT
DE INTERVERENIGINGCENQUIZ VAN HET
DAVIDSFONDS

15 OP DE STOEP
CEHOORD IN TEN NOEY

16 KALENDER
COLOFON

2

DE SCHAKEL
2022
JANUARI
FEBRUARI

COVER: FOTO "LE THÉ AU HAREN" OP DE LEUVENSESTEEUWEG 54 WORDT "CANTINE JOSÉE", EEN BELANGRIJKE LOCALITE VOOR TEN NOEY EN ALLE BUURTBEWONERS. MEER INFO HIEROVER OP PAGINA 3. DE TITEL "SINT-JOOST ZENNODE" VERVIJST DAN WEER NAAR DE RUBRIEK "OVER DE VLOER" OP PAGINA 10.

MET DE STEUN VAN

GC TEN NOEY MAAKT
DEEL UIT VAN

SAINT-JOSSE
SINT-JOOST

CANTINE JOSÉE AU THÉ AU HAREM

De immer enthousiaste Josée heeft het zo naar haar zin in Sint-Joost dat ze hier nu ook een winterversie van haar Camping opent: Cantine Josée. Voor haar Cantine vond ze een tot de verbeelding sprekende plek: Le Thé au Harem d'Archi Ahmed. Dat is het fantastische café op de hoek van de kleine Dalstraat en de Leuvensesteenweg.

Gedurende meer dan twee maanden wordt Cantine Josée een ontmoetingsplek in SJTN waar veel kan en weinig moet. Het is een brede uitnodiging naar iedereen, individueel of met een vereniging, om een idee of activiteit te delen met het publiek. Op die manier willen we nieuwe verbindingen tot stand laten komen tussen mensen en groepen, tussen klein en groot, tussen taal en andere taal, tussen hier en de rest van de wereld. Het is een experiment met wat ideeën in het achterhoofd. Of noem het een voorzet - een assistent noemt men dat tegenwoordig - die iedereen mag binnenkopen. Cantine Josée wordt dus een plek voor open activiteiten, maar ook een hangplek, waar iedereen gewoon mag zijn en zitten, zonder meer. Om niet alleen thuis te zitten. Om door de vitrine de gang en wandel van de stad te zien. Om te genieten van het fantastische decor.

Er is een hoek voor kinderen (met boekjes, speelspullen, knutselgerief), er is een podium (voor muziek, woord, visueel) en er is een bar annex resto.

Elke week bouwen we min of meer op dezelfde manier op: woensdag kinder- en familiedag, donderdag maakdag (en 's avonds denk- en discussiedag, vrijdag eet-, feest- en spektakeldag, zaterdag lees- en luisterdag, zondag pateekesdag. (Maandag en dinsdag: rustdag) Behalve voor lekkere drankjes kan je er 's middags en 's avonds terecht voor soep (op vrijdagavond voor een stevige maaltijd). Kleine honger ga je te lijf met sympathieke snacks. Prikkel of kriebelt het je? Schuilt er een barista of pizzabakker in jou? Wil je je muzieksmaak toetsen aan een breed publiek? Moet er je iets van de lever? Wil je mensen verzamelen rond een idee of thema? Laat het ons weten. Dan kan dat vast in Cantine Josée.

Van vrijdag 11 februari tot zondag 17 april

Open op = Woensdag: 8u30 > 20u

Donderdag / Vrijdag: 8u30 > 23u

Zaterdag / zondag: 10u > 17u

Info: www.facebook.be/cantinejosee

KINDERATELIERS

DANS & DANS

Dans & Dans begint met een warming-up door middel van een ritmische beweging en lichte aerobic oefeningen startend vanuit de voeten. Het heeft als doel je gehele lichaam in beweging te brengen, de veerkracht te testen en spieren lossen te maken. Een heerlijk ontspannende start is gemaakt voor het vrije dansen! We dansen op allerlei soorten muziek. Je beweegt op jouw manier, wat jou dans is op dat moment, op heerlijke muziek die jou meeneemt. Vet om te zien, stoer om te doen en cool om te leren!

LEEFTIJD: voor kinderen geboren in 2010 > 2014

START: woensdag 12 januari tot 25 mei 2022 - 14u > 16u

PRIJS: € 50 / 2de kind: € 40 / Paspartoe kantsentatief: € 12

INSCHRIJVEN: via <https://tickets.vgc.be/> of aan de balie

Kinderen die naar SJAZ of Ten Nude naar school gaan kunnen daar gratis worden opgehaald vanaf 12u30.

OPVANG: van 12u30 > 14u en naopvang tot 17u30.

STADSVKERKENNERS

Tijdens Stadsverkenners wandelen we in Brussel. We gaan op zoek naar beelden, klanken en verhalen van de stad. Van September tot december gaan we experimenteren met videoreportages, digitale wenskaarten, vloggen en geluid. Kom het allemaal ontdekken op woensdagnamiddag in Ten Noey.

LEEFTIJD: voor kinderen geboren in 2010 > 2012

START: woensdag 12 Januari tot 25 Mei 2022 - 14u > 16u

PRIJS: € 50 / 2de kind: € 40 / Paspartoe kantsentatief: € 13

INSCHRIJVEN: via <https://tickets.vgc.be/> of aan de balie

OPVANG: 12u30 > 14u en na opvang tot 17u30

Kinderen die naar SJAZ of Ten Nude naar school gaan, kunnen op school gratis worden opgehaald.

KINDERSPEELWEEKEN KROKUSVAKANTIE

OLYMPISCHE SPELEN

Het olympisch vuur brandt, de vlaggen zijn gehesen en de openingsceremonie is achter de rug. Nu is het tijd voor de Olympische Spelen! Natuurlijk niet in het echt, maar met een knipoog. In deze speelweek draait het om gezelligheid en teambuilding. We sporten en spelen met een knipoog naar de echte spelen. Soms ieder voor zich, soms met z'n allen samen. Dit speelweekje is ideaal voor wie van dynamiek en variatie houdt. Tijd voor een heroïsche strijd!

LEEFTIJD: voor kinderen geboren in 2013-2015

(Eerste en tweede leerjaar)

WANNEER: van maandag 28 februari tot vrijdag 4 maart.

PRIJS: € 5, tweedekind € 45, € 15 paspartoe kantsentatief.

OPVANG: 8u30 > 9u en 16u > 17u30

INSCHRIJVEN: tickets.vgc.be of aan het onthaal van Ten Noey

KINDERSPEELWEEKEN PAASVAKANTIE

KLEUTERGYM

Kruipen, springen, rollen en spelen. Bij kleutergym doe je het allemaal! Bewegen is nog nooit zo leuk geweest. Tijdens deze speelweek doen de kleuters nieuwe ervaringen op waarbij er op wordt gelet dat alle aspecten van de motorische ontwikkeling aan bod komen. Er worden spelletjes gedaan waarbij de grondvormen van bewegen centraal staan zoals; springen, zwaaien, duikelen, gooien, klimmen, balanceren, dansen etc. En we doen dat in verschillende vormen, met groot en klein materiaal. Zo leren de kleuters hun evenwicht te bewaren, krijgen ze inzicht in ruimte, afstand en snelheid. Daarnaast is gym belangrijk, omdat de kinderen hun energie erin kwijt kunnen.

LEEFTIJD: voor kinderen geboren in 2015-2017 (tweede en derde kleuterklas)

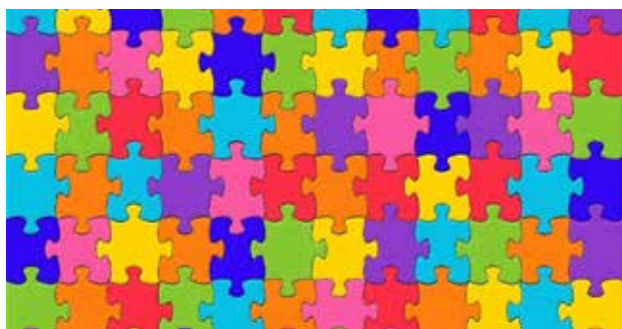
WANNEER: van maandag 11 tot vrijdag 15 april

PRIJS: € 50, tweedekind € 45, € 15 paspartoe.

OPVANG: 8u30 > 9u en 16u > 17u30

STADSTUINIEREN

Het is wetenschappelijk aangetoond: tuinieren draagt bij aan een positieve houding van kinderen tegenover gezond voedsel. Zelfgekweekte worteltje en radijsje wil je natuurlijk ook wel eens proeven! Tuinieren doe je met hoofd, hart en handen. Een geweldige belevenis voor elk kind om het hele proces van zaaien tot oogsten tot een smakelijk einde te brengen. In deze speelweek leer je de basis om te starten met (moes)tuinieren. Je krijgt tal van tips over bodem en bemesting en je ontdekt wat biodiversiteit in de moestuin kan betekenen. Ook over bodemwerking en vruchtwisseling kom je heel wat te weten. Kortom de perfecte voorbereiding om nadien zelf met succes aan de slag te gaan in de moestuin.

MOZAÏEK

De oude Grieken en Romeinen wisten het al: je huis wordt gewoon net iets gezelliger met wat mozaïek. Het zuilenpleintje bijvoorbeeld, of de vloer van je atrium. Begin anders gewoon klein en wat eigentijdser, maar maak het wel net zo gezellig tijdens deze speelweek.

Tijdens de mozaïek-workshop leren de kinderen van twee enthousiaste dames hoe ze kunst

kunnen ontwerpen met mozaïek. Hoe lijm je de steentjes vast en vul je de voegen en hoe werk je alles "professioneel" af. Is je kind een knoeiertje? Geen nood, we gaan zorgvuldig te werk, zodat de handjes niet overal aan vastplakken. Maar we werken niet alleen met steentjes: je kan ook mozaïek maken met wegwerpmateriaal, met stukjes plastic, of papier. En misschien vormen veel mensen samen ook wel een mozaïek vol kleur. Mozaïek je mee?

LEEFTIJD: voor kinderen geboren in 2015-2017 (tweede en derde kleuterklas)

PRIJS: € 50, tweedekind € 45, € 15 paspartoe.

OPVANG: 8u30 > 9u en 16u > 17u30

ONTSTAAN EN NAAMGEVING VAN HET DORP SINT-JOOST-TEN-NODE DEEL 2

ONTSTAAN VAN BRUSSEL

Velen onder ons herinneren zich nog – in 1979 – de feestelijkheden i.v.m. het "Millennium van Brussel". Het Duizendjarig bestaan van Brussel. Wanneer Brussel ontstond kan niemand met zekerheid zeggen, maar het was wel rond 979.

De legende wil dat de nederige kluizenaar Sint-Gorik een Christuskruis plantte op een eiland gevormd door de Zenne. Er werd een kleine kapel gebouwd en enkele arme hutten. Dit zou de start zijn van de stad Brussel. De nederzetting breidde zich uit en ontroppte zich vrij snel tot een stad met omwallingen. Van de eerste stadswallen zijn er meer restanten bewaard dan van de tweede omwalling. Van de eerste omwalling kennen wij de oude muur in het SAS-hotel in de Wolvengracht, de Zwarte toren aan de Sint-Katelijnekerk, de muur tussen het Sint-Jorisinstituut in de Cellebroersstraat en het *Athénée de Bruxelles* in de Eikstraat, de oude wallen aan het Dinantplein, de Anneessenstoren met de muren aan de Keizerslaan, de oude muur in het huizenblok achter de kathedraal en de woning van de deken van Brussel in de Wilde Woudstraat. En in die omgeving bevond zich de eerste Leuvense poort, van waar ook de naam Leuvenseplein en Leuvensestraat.

EERSTE VERMELDING VAN "TEN NUDE"

In 1251 werd "Nude" voor het eerst vermeld in een charter tussen de abdij van de Koudenberg en het Kapittel van Sinte-Goedele. Uiteraard ging het over het bestuur van velden en landerijen in het noordoosten van Brussel, dat werd aangeduid als "in loco dicto Nude".

In het verkiezingsjaar 1952 vierde Sint-Joost-ten-Node met grootse feestelijkheden zijn 7de eeuwfeest. Deze feestelijkheden behoorden onderhuids tot de

politieke strijd tussen de katholieke burgemeester André Saint-Remy en de socialistische eerste schep en Guy Cudell. De relaties tussen beide partijen waren sinds de 1 mei-optocht van 1950 rond de koningskwes tie bijzonder verzuurd. De socialist Guy Cudell had tussentijds een wisselmeerderheid met de liberalen gevormd tegen de katholieke burgemeester. In 1953 zal Guy Cudell burgemeester worden tot aan zijn overlijden in mei 1999.

ONTSTAAN VAN DORP EN PAROCHIE

Het katholiek geloof was in de middeleeuwen de rode draad in het dagelijks leven van onze voorouders. Een dorp zonder kapel of kerk en zonder priester was onbestaand. "Ten Nude" hing kerkelijk af van het Kapittel van Sinte-Goedele en behoorde tot het Bisdome Kamerijk.

Midden 14de eeuw besloot de stad Brussel om nieuwe en ruimere stadswallen te bouwen. Vandaag kennen wij die beter als de boulevards van de "Kleine Ring". De bouw van deze stadsmuren en de nieuwe Leuvense poort werd voor "Ten Nude" een echte nachtmerrie. Een inwoner van "Ten Nude" was midden in de nacht overleden en dit zonder de bediening van de Laatste Sacramenten en het

De Zwarte Toren, Sint-Katelijneplein, gereconstrueerd in haar 16de-eeuwse staat

De Anneessenstoren

Tekst: © Jos Laporte
Foto's: © Wikipedia

Charter uit 1251: *in loco dicto Nude*

Heilig Oliesel. Het gebied van "Ten Nude" was nu afgesloten van Sinte-Goedele en haar priesters. Vermoedelijk telde het dorp een honderdtal inwoners.

Op 13 december 1361 had er een samenkomst plaats tussen 19 plaatselijke inwoners en enkele afgevaardigden van het kapittel van Sinte-Goedele met de vraag om in hun dorp "Ten Nude" een kapel te mogen bouwen, alsook een bedienaar/priester die tijdens de nacht bij hen zou verblijven. Het kapittel gaf zijn toestemming en de kapel werd toegewijd aan Sint-Joost, daar in de schatkamer van Sinte-Goedele relieken van Sint-Joost werden bewaard. Verder werd de heilige Maria, patrones van de nieuwe kapelanijs. Deze bleef onder het bestuur van het kapittel van Sinte-Goedele. Een kleine kapel ontstond aan de Nudebeek (Maalbeek), aan de kruising van de weg naar Leuven en de weg van Etterbeek naar Schaarbeek. Van de eerste kapel is er geen enkele

prent bewaard. Niemand heeft een beeld van hoe deze er uitzag.

In 1952 werd door de parochie van deze kapel een fictieve tekening ontworpen (zie illustratie onderaan deze pagina), die als model stond voor één van de glasramen, achteraan in de westgevel. Vandaag in 2022 of 661 jaar later staat op dezelfde plaats van de oude kapel de huidige Sint-Joostkerk (anno 1863).

SINT-JOOST

Sint-Joost, *Saint-Josse* in het Frans en *Judocus* in het Latijn, is een vroeg middeleeuwse heilige die zeer populair was en over wie talloze verhalen werden verteld, maar over wie historisch weinig is bekend.

In die vroege tijden werden weinigen officieel door de Kerk in Rome heilig verklaard. De *Vox populi*, dat is de stem of de overtuiging van het volk, zorgde er voor dat iemand als heilige werd beschouwd. Rome heeft altijd zo een uitspraak aanvaard. Volgens sommige schrijvers zou Sint-Joost geboren zijn in 593 en gestorven in 668 of 669.

Joost was de zoon van de vrome Bretoense koning Juthaël. Na de dood van zijn vader weigerde hij de koningskroon omdat hij vreesde zich te verstrikken in wereldse ijdelheden.

Oude illustratie: *Nude*

Jos LAPORTE

Volgende maal: deel 3.

Hij verliet zijn vaderhuis om zich volledig aan God te wijden. Zo belande hij in de streek van Ponthieu waar graaf Haymo hem een rustig plekje toewees op zijn domein. Hij verbleef er zeven jaar, tot hij tot priester werd gewijd. Daarna vestigde hij zich in het woud van Labroye en leefde er als eremiet.

ALESSANDRA ESPOSITO

Esposito

NAAM

Alessandra

VOORNAAM

V

GESLACHT

41

LEEFTIJD

38

SCHOENMAAT

Schaarbeek

GEMEENTE

Vignola, in de Italiaanse provincie Modena

LAND VAN OORSPRONG

Nederlands

TAAL VAN HET INTERVIEW

30 november 2021

DATUM

TEKST EN FOTOBEWERKING
© ZIGGY VENDEMIA

WAT ZIJN JOUW PLANNEN MET TEN NOEY DIT VOORJAAR, ALESSANDRA?

Heel simpel gezegd is het de bedoeling dat Ten Noey mee helpt aan de Zinneke Parade die doorgaat op zaterdag 14 mei, met als thema dit jaar: "Gezichtsbedrog". Maar voor het zo ver is, moet er nog heel wat gebeuren en de tijd is beperkt. Mijn taak is projecten opvolgen en jullie zijn één van onze vele partners waarmee we kennis hebben gemaakt en die ik nu aan anderen moet linken. Want vanaf januari starten in Sint-Joost workshops voor de Parade en dus niet alleen bij jullie. De andere partners in deze gemeente zijn *L'Héritage Des Femmes*, *PCS Botanique*, *Sima*, *La Ruelle* en *La Barricade*. Samen maken jullie deel uit van wat wij een "Zinnode" noemen. Alvorens mee te kunnen stappen in de Parade, zetten de deelnemers een collectief en multidisciplinair project op door dus samen zo een Zinnode te vormen. Dat is een groep mensen gaande van vijftig tot honderdvijftig individuen, die samen met een artistiek team een artistiek project ontwikkelen rond het thema van de biënnale. Het is het resultaat van een collectieve inspanning waarbij iedereen actief participeert vanuit zijn eigenheid, kennis, sterktes en zwaktes, twijfels

en vragen. Een Zinnode kan overigens uit bewoners van verschillende gemeenten bestaan, want wat hen linkt in dit geval is niet hun gemeente maar hun gezamenlijke inzet aan het project. Kan je het geloven? We zitten voorlopig al aan achttien Zinnodes!

INDRUKWEKKEND! MAAR HOE MOET HET NU VERDER?

Ik ben voornamelijk bezig geweest met mensen samen te brengen, maar die fase is nu bijna rond. Bij jullie nemen Pol Vervaeke en Ankelien Kindekens de logistiek voor hun rekening en dat doen ze door bijvoorbeeld locaties te zoeken. Vanaf januari gaan jullie meer te maken krijgen met jullie artistieke coördinatrice Francesca Chiacchio. Zij is diegene die een methodologie bedenkt voor het project en een artistieke ploeg vormt om participatief te kunnen werken. Zij moet zorgen voor een eenheid van alle disciplines: naaien, dansen, objecten maken... dat soort dingen.

HOE KUNNEN GEÏNTERESSEERDEN ZICH MELDEN?

Je kan meedoen vanaf negen jaar en er staat geen maximumleeftijd op, al ben je de honderd voorbij. Vanaf januari kan je je via zinneke.org inschrijven, dus hou die website in de gaten. Binnen twee jaar zal je je overigens bij ons weer kunnen inschrijven voor opleidingen metaal. In ons hoofdkwartier niet ver van het Noordstation op het Masuiplein 13, kan je onder andere leren lassen en slijpen, zodat je uiteindelijk mee kan helpen aan de bouw van onze paradekarren.

BESTAAN ER CELIJKAARDIGE INITIATIEVEN IN ITALIË?

O ja, reken maar. Wat dacht je van "*Partôt Parata*" uit Bologna? De naam van deze parade komt uit het Bolognese dialect en betekent letterlijk "parade voor iedereen". Het verschil met de Zinnekeparade is dat het minder geïnstitutionaliseerd is en meer een vrijwilligersinitiatief. Zo zijn er een vijftal van die initiatieven van dat formaat in het noorden van Italië. In het Zuiden van het land leven andere dingen. Daar heb je meer nadruk op oude tradities, zoals je ze kan zien tijdens optochten met trommels en volksdansen als "*La Tammuriata*", tot kunst verheven tijdens "*Notte della Taranta*". De invloed die we hebben op mekaar is fenomenaal!

NIEUWJAARSFEEST

Le Thé au Harem wordt dit voorjaar meer dan twee maanden lang Cantine Josée. Maar voor we de Cantine echt opendoen kan je al kennismaken met de plek tijdens het jaarlijks nieuwjaarsfeest.

De coronamaatregelen dwingen ons om dat zoveel mogelijk buiten te doen. En dat doen we op een parcours met vertrek- en eindpunt aan Cantine Josée. U wordt (met uw kinderen) de wijk ingestuurd. Op vier haltes valt er iets te beleven. In de Sint-Joostgalerij rollen we de petanquebaan uit bijvoorbeeld. En in het Huis van Culturen kan je vanuit de entree een blik werpen op de werf. Bij aankomst aan de Cantine wordt u vergast op een vuurspektakel, nieuwjaarsbrieven, muziek. De Kleine Dalstraat zal verkeersvrij zijn. Binnen zitten kan, op vertoon van een CST.

Vrijdag 28 januari

Parcours: vertrekken kan tussen 18 en 20u

Nieuwjaarsbrieven en meer: vanaf 20u

Vertrek- en eindpunt: hoek Kleine Dalstraat en Leuvensesteenweg

9

SINT-JOOST ZINNODE

Sint-Joost-ten-Node zal voor het eerst sinds lang weer aanwezig zijn op de Zinnekeparade. De voorbereiding schiet uit de startblokken begin januari. Het thema van de de parade 2022 is Gezichtsbedrog. Verschillende ateliers worden georganiseerd onder artistieke coördinatie van multimedia-artiest Francesca Chiacchio. Zij werkt samen met de deelnemers aan een nieuwe taal bestaande uit vormen en kleuren.

Op dinsdag na school is er een naaiatelier voor kinderen en volwassenen, op woensdagnamiddag een tweetalig dans-atelier en een tweetalig percussie-atelier (ism La Barricade), op vrijdag na school organiseert La Ruelle een decoratelier.

Wil je meer weten, deelnemen, ...:

Ten Noey, 02 217 08 82

Of je komt op vrijdag 21 januari naar een eerste Zinnekebijeenkomst. Dit is een speelse kennismaking met de andere deelnemers, de begeleiders en het thema.

Over viervoetige- of gevleugelde bewoners van de stad.

HET ROODBORSTJE

■ Eén van de vogels die we regelmatig in de tuin te zien krijgen is het roodborstje (*erithacus rubecula*). Het is een graag geziene gast aan de voedertafel hoewel de andere vogels misschien minder enthousiast zullen zijn om dit vogeltje te zien...

■ TEKST © LIESELLOTTE VERVOORT

Een "schattig" uitzierende vechtersbaas

Hoewel roodborstjes klein zijn en er best schattig uitzien kunnen ze erg agressief uit de hoek komen. Ze proberen systematisch andere vogels weg te jagen van de voedertafel. Je ziet ook zo goed als altijd slechts één roodborst... Ze zijn erg territoriaal en vechten soms met dodelijke afloop. Ze vechten soms zelfs tegen hun spiegelbeeld dat reflecteert in een raam en zowel mannetjes als vrouwtjes zijn vechtersbazen. Ze leven buiten het broedseizoen solitair. Er is weinig verschil tussen man en vrouw roodborst. Beiden hebben de opvallende rode keel en waar het bij de meeste vogels enkel de mannetjes zijn die zingen, fluit mevrouw roodborst lustig mee! Haar gezang wordt door sommigen omschreven als zelfs nog mooier en verfijnder dan dat van haar mannelijke soortgenoot... Roodborstjes beginnen 's ochtends te zingen als het nog donker is. Bij jonge vogels ontbreekt de rode keel. Ze zijn onopvallend en bruin, zolang ze de rode kleur niet hebben wekken ze minder agressie op van soortgenoten.

Scandinavische wintergasten

De roodborst is een trekvogel en de meeste van onze roodborstjes trekken in het najaar naar warmere oorden zoals Spanje en Portugal. De roodborstjes die we in ons land in de winter te zien krijgen zijn meestal overwinterende Scandinaven. Omdat de meeste van

onze vogels in de winter naar het Zuiden trekken blijft er net genoeg voedsel over voor deze Scandinavische vogels die de lange, barre winters in Lapland nooit zouden overleven. Ze hebben het hier, ondanks het toch ook wel gure weer best naar hun zin.

Roodborstjes in de tuin

De roodborst broedt in het struikgewas dus enkele dichte struiken zullen ze zeker appreciëren om een nestje te bouwen. Bladeren mogen ook blijven liggen waar het kan, daartussen vindt het roodborstje altijd wel wat lekkers : kleine slakken, larven, insecten... In de winter komen ze graag naar voedertafels en vetbollen. Het zijn geen schuwe vogels en ze durven soms echt dichtbij te komen! Zorg er uiteraard wel voor dat katten uit de buurt blijven.

Gemarineerde roodborst als voorgerecht? Misschien toch niet...

In sommige delen van Italië worden roodborsten net als bijvoorbeeld vinken nog gegeten. Voor de Romeinen waren deze kleine vogels een delicatessen en werden ze gemarineerd in rode wijn en geroosterd als voorgerecht geserveerd.

Misschien toch niet zomaar proberen! Men kan er ernstig ziek van worden of er zelfs aan overlijden wat heel af en toe gebeurt. Na onderzoek is gebleken dat de mensen die na het eten van roodborstjes overlijden of ernstig ziek worden lijden aan vergiftiging met coniine, een zeer sterk gif dat zelfs in kleine hoeveelheden dodelijk kan zijn. Roodborsten eten in de lente namelijk graag de knoppen van de Gevlekte Scheerling (*Conium Maculatum*), de dodelijkste plant uit de familie der schermbloemigen die o.a. werd gebruikt voor de gifbeker van Socrates. De roodborst is immuun aan dit gif maar als mensen deze vogel eten kan dat dus zeer gevaarlijk zijn. Ook katten die een roodborstje vangen en opeten kunnen sterven aan dezelfde oorzaak...

Laat de roodborstjes dus best gewoon met rust, laat dit kleine opvliegende baasje zich maar opwinden over andere vogels in je tuin... 's Morgens maakt hij (of zij) weer iedereen blij met een concert!

PARLANGI

Misschien heb je deze zomer, in de Tuin van Overvloed, wel enkele bezoekers vrolijk zien babbelen achter een laptop. Dankzij "Parlangi" konden zij een praatje slaan met een aantal Vlaamse senioren. Dat kunnen ze ook thuis of vanuit de bib: Parlangi is een online platform voor iedereen van 11 tot 99 jaar om je Nederlands te oefenen met een Nederlandstalige gesprekspartner. En zo leer je elkaars leefwereld beter kennen. Ook de leerlingen uit het zesde van Sint-Joost-aan-Zee nemen deel. We spraken met Ad Geudens, bezieler van het project.

HOE BEN JE OP DIT IDEE GEKOMEN?

Ik ben meer dan twintig jaar leraar Nederlands geweest voor Nederlandstalige en anderstalige jongeren. Ik heb vastgesteld dat jongeren, om een taal te leren, te weinig gesprekken hadden met moedertaalsprekers. Er gingen veel collega's met pensioen die het contact met de jongeren misten. Ik heb hen met elkaar verbonden. Het idee kwam er dankzij een ontmoeting met een Braziliaanse dame die studenten van haar privéschool verbond met Engelstalige senioren in Canada en de Verenigde Staten. Er zijn nu 600 connecties tussen mensen uit 23 landen, ook voor Frans en Engels. Daarbij zijn er Canadezen, Amerikanen, Indiërs, en Europeanen.

WAT MOTIVEERT DE DEELNEMERS AAN BEIDE KANTEN?

Het persoonlijke contact, het 1 op 1 – gesprek. Mensen die elkaar nooit ontmoet hebben, kunnen een leuk gesprek hebben en vertellen veel over zichzelf. Dat gebeurt sneller online. De drempel ligt lager.

ONTSTAAN ER SOMS VRIENDSCHAPPEN?

Jazeker! Een mentor uit Sint-Niklaas praat al anderhalf jaar met een studente Nederlands uit Servië. Zij heeft via haar docenten een Noord-Nederlands accent, maar leert de Vlaamse tongval kennen dankzij Noël. Na de COVID-crisis wil ze België en Nederland bezoeken.

ZIE JE PARLANGI NOG UITBREIDEN?

We zouden iets kunnen betekenen voor inburgeringstrajecten. Ons doel is eigenlijk een Belgisch - Europees – mondiaal - of intergalactisch (lacht) - lerend netwerk uit te bouwen. We zijn overtuigd van de kracht van 1 op 1 contacten. De dualiteit, tweestrijd in onze samenleving wordt steeds groter door 'asociale media'. De scherpe kantjes gaan er bij dit soort contacten zó van af. Mensen gaan gelijkenissen zien in plaats van verschillen.

NEEM JE ZELF OOK DEEL?

Ik ben mentor voor drie mensen. Een Canadees die Nederlands wil leren, en die mij Frans bijbrengt. Een Turkse dame in België die Nederlands wil oefenen en een Marokkaanse Brusselaar met wie ik ook Nederlands spreek. Mijn eigen Frans is vlotter geworden dankzij Parlangi. Ik durfde me vroeger niet altijd uit te drukken, maar leer nu veel bij.

Ben jij ook geïnteresseerd in Parlangi? Je kan je nog steeds inschrijven. Contacteer de bib dan via bibliotheek@sjtn.brussels Hou onze website en Facebook in de gaten voor onze activiteiten: www.sint-joost-ten-node.bibliotheek.be & [Facebook.com/bibJoske](https://www.facebook.com/bibJoske). Elke zaterdag om 11u vertellen we verhalen. Elke laatste zaterdag van de maand in het Nederlands en in het Frans. Wil je zelf komen vertellen? In de taal die jij kiest? Contacteer ons dan, of spring eens binnen: bibliotheek@sjtn.brussels - 02 201 00 97.

EEN SINT-

■ TEKST © KAATJE VAN HEMERLUCK

Anno 2022, de spreekwoordelijke schone lei. Een nieuw jaar met kansen die om de hoek wachten om te worden opgepikt. Ideeën geboren in onze gedachten die vorm krijgen en daarna tastbaar en zichtbaar vragen om te worden gedeeld.

Bijna dagelijks word ik vanaf de klim uit de metromond van Madou, door zowel oud als jong bekend volk 'begoedemorgend'. Mijn motivatie krijgt zo ontbijt en middagmaal tegelijk binnen en bovendien geeft het mij een gevoel waar ik me op een doorsnee koude winterdag kan aan warmen. Zo begint haast elke werkdag en ook zo stap ik naar beneden in de put die Sint-Joost geografisch is.

Op mijn wenslijst van 2022 heb ik voor datzelfde Sint-Joost één wens in het bijzonder die ik de wereld in wil sturen. **Zo heel graag zou ik de straten zonder afval willen zien en niet enkel voor één dag.** Spik en span hoeft het nu ook niet te zijn, maar het opgehoopt vuil waar ik dikwijls 's morgens over of rond moet, stuit me toch wel tegen de borst.

OP DE SCHOP

Die hoopjes van van alles, her en der, 's nachts buiten gegooid, de drol van de hond, die wil ik het liefst allemaal op de schop. Als ik het er al moeilijk mee heb, laat staan de bewoners. Zwijgen over deze ergernis die niet alleen de mijne is, kan geen optie zijn. Het kan toch niet, zoals ik tot nu toe al meermaals bedacht, dat we blij zijn met regen omdat die dan onze straten schoonspoelt.

Afval is alom tegenwoordig. In zee, onzichtbaar voor ons landrotten. Zeer zichtbaar op het land, in onze straten. Afval in al zijn vormen is een wereldwijd probleem, ik vertel u niets nieuws. Maar moeten we er daarom aan gewoon worden?

SLUIKSTORTEN

Ik las onlangs iets over 'vuilniswijken' in Brussel. De aanblik van afval in wat beschreven wordt als de 'arme halve maan'. Daarmee werden delen van de gemeenten Anderlecht, Molenbeek, Schaarbeek en Sint-Joost bedoeld. Als oorzaken werden onder andere armoede, laaggeschooldheid, werkloosheid en het vele verhuizen vernoemd. Deze beweringen ga ik noch ontkennen, noch onderschrijven maar

ook Sint-Joost verdient beter. En hebben we hierin niet allemaal een verantwoordelijkheid?

Het sluikstortprobleem zal niet in een, twee, drie opgelost raken, ik maak me geen illusies, maar verandering gaat dikwijls vooraf aan vooruitgang, toch? We zien soms wie zwerfvuil op straat zet, wat doen we? Gaan we de dialoog aan zonder te vergeten dat de ander eigenlijk heel hard op ons gelijkt? Of kijken we de andere kant uit.

Misschien denkt u wel

dat de oplossing in de hoek van grote geldboetes of streng bestraffen ligt. Kortom, de harde aanpak. Welaan, neen. In statistieken is inmiddels bewezen dat het resultaat van een harde aanpak alleen maar meer vernieling in de hand werkt. (James Wilson met zijn 'Broken Windows' theorie. Al betreurde de man op het einde van zijn leven zijn bewering. Spijt komt steeds te laat)

JOOST-WENS

BESMETTELIJKER DAN COVID

Uitgaande van een positief mensbeeld neig ik naar een theorie van Gordon Allport. Contact maken. De kracht van ontmoeting. Vooral met mensen die je niet kent. Ik citeer een stukje uit het boek 'de meeste mensen deugen' van Rutger Bregman: 'Contact leidt tot meer vertrouwen, saamenhorigheid en hulp over en weer. Het helpt om de wereld te zien door de ogen van een ander. Het verandert je als persoon: mensen met een diverse vriendengroep zijn toleranter tegenover vreemden. Contact is bovendien besmettelijk: wie ziet dat zijn buurman een goede relatie heeft met anderen, begint te twifelen aan zijn vooroordelen. Besmettelijker nog dan de pest (of covid) is vriendelijkheid, want het kan ook mensen besmetten die van op een afstand toekijken.'

CROEN MET WORTELS

Hier geef ik nog maar eens de zoveelste klop op nog maar eens dezelfde nagel. We weten dat aanplant van groen in de straat de aanblik aantrekkelijk maakt, voor koeling zorgt in de zomer en zelfs straatracers tegenhoudt om door de straten te sjezen. Desondanks lijken onze bloemen in de zomer aan palen te groeien. Is dat uit voorzorg omdat mens en hond onderaan een boom of heester zijn afval zou kunnen droppen? Diezelfde palen, troosteloos en steriel in de winter. Verankerd in het beton dat er al veel te lang ligt, als een voor kostbaar water ondoordringbaar tapijt. Alsof planten geen volwaardige levensvorm zijn en hun wortels enkel in een ver verleden aarding vonden in de grond.

NAÏVITEIT

Zo heel graag wil ik mensen het gevoel geven dat ze werkelijk iets kunnen doen. Zie dit als een uitnodiging om onderdeel te worden van de verandering die iedereen toch wel wil. Het gevoel om deel uit te maken van een groter geheel waar alle hulp welkom en gewenst is. Als burgers het initiatief nemen, is de betrokkenheid en de motivatie meestal groot. Elke verandering begint bij onszelf en is ook elke dag weer een uitdaging. In al wat we doen hebben we de keuze om het telkens beter te doen. Niemand

in onze samenleving heeft de meeste merites. Niet de zakenman noch de dokter of de vuilnismen. Een bruggenbouwer weet dat zowel vriend als vijand de kans krijgt om die nieuwe brug over te steken maar laat zich daarom toch niet tegenhouden.

Het kan best zijn dat u me naïef vindt, maar misschien is mijn naïviteit van vandaag de nuchterheid van morgen.

Ware het niet dat de piratentijd een hoogst onhygiënisch en gewelddadige tijd is gebleken, ik zou u voorstellen om zelf de straten af te schuimen als piraten op zee. Alweer neen, maar:

13

Indien u zich geroepen voelt om hierover uw licht te laten schijnen: tennoey@vgc.be.
Let's Jump the wall in our heads

Nog even de niet onbelangrijke info van de gemeente vermelden: <https://sjtn.brussels/nl/de-gemeente/openbare-netheid>

EROPUIT!

■ TEKST: © LUC FAEMS

45STE INTERVERENIGINGENQUIZ AGNES VAN WAEG

Heb je zin om een gezellige en spannende avond door te brengen met je vrienden? Dan schrijf je best met je ploeg in voor de jaarlijkse "Interverenigingenquiz Agnes van Waeg" georganiseerd door het Davidsfonds Sint-Joost-ten-Node/Brussel-Leopoldswijk. Na een jaar uitstel kan dan nu de 45ste editie ervan doorgaan. Om de 45ste uitgave van de quiz extra luister bij te zetten trachten we er iets bijzonders van te maken. Laten we hopen dat onze kleine vriend Corona ondertussen verdwenen is.

Deze quiz wordt de "Interverenigingenquiz Agnes van Waeg" genoemd als huldebetoon aan wijlen mevrouw Agnes van Waeg Borginon, die de geestelijke moeder ervan is. Zij was ook gedurende 32 jaar de actieve voorzitter van het Davidsfonds Sint-Joost-ten-Node/Brussel Leopoldswijk.

In deze quiz worden geen dubbelzinnige vragen gesteld. We doen wel beroep op je algemene kennis met vragen over diverse onderwerpen, zoals actualiteit, geschiedenis, literatuur, muziek, kunst, architectuur, wetenschappen, Brussel, Vlaanderen,

België, Europa, buitenland, aardrijkskunde, natuur, eten en keuken, bieren, wiskunde, economie, financiën en beurs, sport, film, televisie, godsdiensten en kerken, Vlaamse beweging, musea, ontspanning, enz.

Hoewel, de vragen kunnen verrassend zijn omdat de onderwerpen soms vanuit een ongewone hoek bekeken worden.

Alle verenigingen kunnen aan deze quiz deelnemen. Er worden zo een 10 tot 12-tal deelnemende groepen verwacht. Er kan ook een gelegenheidsvereniging samengesteld worden met een ludieke naam. Elke groep bestaat uit minimum vier en maximum zes deelnemers.

Deelname is gratis.

Vrijdag 18 februari om 19u30

Inschrijven: faems.luc@skynet.be, st-joost-ten-node-brussel-leopoldswijk@davidsfonds.net of 02 735 77 74.

DAVIDSFONDS
Sint-Joost-ten-Node/
Brussel-Leopoldswijk

14

DE
SCHAKEL
2022
JANUARI
FEBRUARI

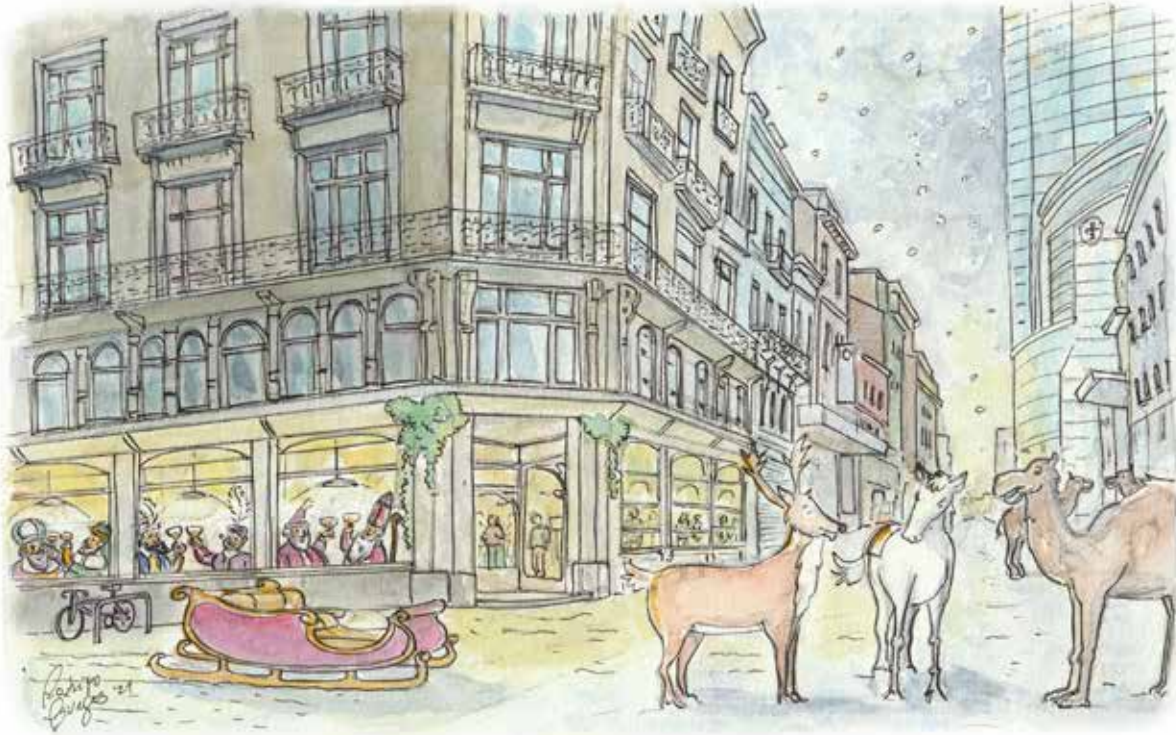
CHIRO BRUSSEL

Rue du Marché au Charbon / Kolenmarkt 85 –
1000 Brussel – chirobrussel@chiro.be –
02 505 00 80

OP DE STOEP

TEKST + CARTOON: © RODRIGO BURGOS ZAUTZIK
WWW.RODRIGOZ.NET

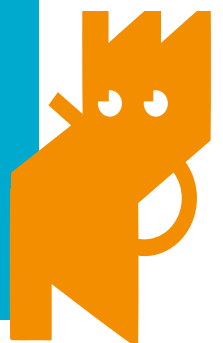
15

- Heerlijk, zo'n feestje als start van onze welverdiende rust nadat we zoveel kinderen in de wereld gelukkig hebben gemaakt met verrassingen.
- Mja, voor jullie misschien wel maar ik moet nog te voet terug naar de woestijn straks.

GEHOORD IN TEN NOEY

**"ALS, ALS, ALS...? AS ONS KAT EEN KOEI WAS,
KONDE WE ZE MELKEN ON DE STOOFF!"**

volgens LOUISE SJONGERS (84), grootmoeder van Lieselotte Vervoort.
Moraal: wens en realiteit zitten vaak ver uit elkaar.

JANUARI

Maandag 3 > vrijdag 7 januari
Kinderspeelweken kerstvakantie:
"Sportcafé" en "Multi Move"

Vrijdag 28 januari
Nieuwjaarsfeest Ten Noey in
Le Thé au Harem

FEBRUARI

Vrijdag 11 februari
Opening Cantine Josée

Vrijdag 18 februari
Interverenigenquiz
Het Davidsfonds

Maandag 28 februari > vrijdag 4 maart
Kinderspeelweken krokusvakantie:
"Olympische spelen" en "Mozaïek"

Le Thé au Harem d'Archi Ahmed. Dat is het fantastische café op de hoek van de Kleine Dalstraat en de Leuvensesteenweg. Daar opent heel binnenkort Cantine Josée, dus je weet weer waar naartoe!

VASTE ACTIVITEITEN IN TEN NOEY

MA

Nederlandse les
Petit Mixed Media
Huiswerkondersteuning

DI

Nederlandse les
Naaiatelier voor kinderen

WO

Sportcarrousel
Stadsverkenners

DO

Nederlandse les

MEER INFO!

BEZORC ONS JE MAILADRES VIA [TENNOEY@VGC.BE](mailto:tennoey@vgc.be) EN ONTVANG INFORMATIE OVER ONZE ACTIVITEITEN VIA MAIL OF VIND TEN NOEY LEUK OP FACEBOOK!

COLOFON

ONTHAALBALIE

Aan het onthaal van Ten Noey kan je terecht voor allerlei informatie over cursussen, cultuur, wonen en werken in Brussel. Openingsuren: Maandag tot donderdag van 9u tot 20u
Vrijdag van 9u tot 18u

ADRESSEN

FEMMA/OKRA

Grevelingenstraat 20
1000 Brussel

JEUCDCENTRUM AXIMAX

J.W. Wilsonstraat 19
1000 Brussel
Tel. 02 280 45 56

BIB JOSKE

Grensstraat 2
1210 Sint-Joost-ten-Node

JOOST-E-FIEN

Braemtstraat 47
1210 Sint-Joost-ten-Node

GEMEENSCHAPSCENTRUM

TEN NOEY VZW

Gemeentestraat 25,
1210 Sint Joost ten Node
0448.851.563
RPR Brussel
tennoey@vgc.be
www.tennoey.be

PRIVACY

Ten Noey respecteert je privacy. Je contactgegevens gebruiken we uitsluitend om je "De Schakel" toe te zenden en je op de hoogte te houden van eigen activiteiten van Gemeenschapscentrum Ten Noey en aanverwante organisaties in de Vlaamse gemeenschap te Brussel. Je kan op elk moment een adreswijziging doorgeven of aangeven dat je onze informatie niet langer wilt ontvangen via tennoey@vgc.be of GC Ten Noey, Gemeentestraat 25, 1210 Sint-Joost-ten-Node. Voor meer informatie over je overige rechten conform de privacywetgeving, raadpleeg www.tennoey.be/uw-privacy

WERKTEN MEE

AAN DIT NUMMER

Kaatje Van Hemelrijck, Eva Van Velzen, Ziggy Vendemmia, Pol Vervaeke, Alessandra Esposito, Luc Faems, Rodrigo Burgos Zautzik, Lieselotte Vervoort, Jos Laporte, Simon Vandersmissen, Ankelien Kindekens, Mohamad Munem, Thibau Van den Bussche.

ZETWERK

www.madebydesign.be
V.U. Patrick Moyersoens
(Gemeentestraat 25 – 1210 SJTN)
Gemeenschapscentrum Ten Noey vzw
0448.851.563 RPR Brussel

INZENDINGEN VOOR HET VOLGENDE NUMMER WORDEN VERWACHT

UITERLIJK OP 5 FEBRUARI 2022.

INZENDINGEN DIE ONS NA DEZE DATUM BEREIKEN, KUNNEN WIJ NIET MEER PUBLICEREN. DANK VOOR JE BEGRIP.